

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА
ЦЕНТЪР ЗА МАГИСТЪРСКО ОБУЧЕНИЕ
КАТЕДРА „ОБЩА ИКОНОМИЧЕСКА ТЕОРИЯ“

Приета от ФС (протокол №/ дата):
Приета от КС (протокол №/ дата): №8/28.02.2020

УТВЪРЖДАВАМ:
Декан:
(Доц. д-р Христина Благойчева)

У Ч Е Б Н А   П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: “ИКОНОМИКА И ОБЩЕСТВО В ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ”;
ЗА СПЕЦ: „Международен бизнес и мениджмънт (Англ. език)“; ОКС „магистър“
КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 6; СЕМЕСТЪР: 11;
ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 270 ч.; в т.ч. аудиторна 60 ч.
КРЕДИТИ: 9

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО(часове)</i>	<i>СЕДМИЧНА НАТОВАРЕНОСТ (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ:		
Т. ч.		
• ЛЕКЦИИ	30	2
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	30	2
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	210	-

Изготвили програмата:

1. ....
(Доц. д-р Калоян Колев)
2. ....
(Гл. ас. д-р Вениамин Тодоров)

Ръководител катедра: .....
„Обща икономическа теория“ (Доц. д-р Христо Мавров)

I. АНОТАЦИЯ

Модулът „Икономика и общество в Европейския съюз“ дава представа за най-важните икономически, социални и демографски въпроси в ЕС през последните десетилетия. Той обяснява влиянието на политическите, социалните, икономическите и културни промени в съвременен европейски и глобален контекст върху бизнеса. Модулът дава на студентите важни знания, богата информация и потенциал за критичен анализ на текущите фундаментални тенденции, които са налице в ЕС. Базиран върху теоретични и практически аспекти, той се фокусира върху ключови концепции, базови теории, както и върху практически сравнителен анализ на икономическите, социалните и демографските процеси, типични за страните-членки на ЕС.

Целта на модула е да помогне на студентите да придобият и развият:

- Способност да събират и анализират реална информация за различни страни и региони в ЕС.
- Умения за идентифициране на ключовите социално-икономически проблеми в съвременния ЕС.
- Познаване и способност за разграничаване на регионалните и национални различия в ЕС.
- Разбиране на отговорностите на европейските нации и индивиди при посрещането на съвременните предизвикателства.
- Компетенции и умения да оценяват критично богатата гама от съвременни социални явления, стандарти и тенденции в Европа.
- Способност да се адаптират и да демонстрират добро владение на езика, който се прилага по отношение на социалния анализ.
- Способност за анализиране на казуси и демонстриране на креативност и интелектуална любознателност в дебати, организирани по време на занятията.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

No. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ	БРОЙ ЧАСОВЕ		
		Л	СЗ	ЛУ
ТЕМА 1. ОСНОВИ И ЕВОЛЮЦИЯ НА ЕС		3	3	
1.1.	Основи и историческа еволюция на европейската интеграция.			
1.2.	Институционална структура на ЕС.			
1.3.	Текущо състояние и проблеми на ЕС.			
ТЕМА 2. ИКОНОМИЧЕСКИЯ И ПАРИЧЕН СЪЮЗ		3	3	
2.1.	Европейски паричен съюз: развитие и институционална структура. Разходи и ползи от членството в ЕПС.			
2.2.	Фискална координация в ЕС: данъчни системи, еволюция на икономическото управление, европейски семестър.			
2.3.	Текущи проблеми и възможни решения - бъдещето на ЕПС и фискалната политика на ЕС.			
ТЕМА 3. СТРАНИ ЧЛЕНКИ НА ЕС: СРАВНИТЕЛЕН АНАЛИЗ		3	3	
3.1.	Географски условия и природни ресурси.			
3.2.	Икономическа сила и центрове на влияние.			
3.3.	Макроикономически параметри: заетост, цени, производителност, НИРД, търговия.			

3.4.	Публични финанси.			
ТЕМА 4. ПРОСТРАНСТВЕНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ИКОНОМИЧЕСКИТЕ ДЕЙНОСТИ В ЕС		3	3	
4.1.	Регионите и глобализацията – нарастващото значение на „мястото“			
4.2.	Комплексни локализационни стратегии – учещия се регион, индустриални кълстери, триада на локализационния избор.			
4.3.	Регионални различия в ЕС.			
4.4.	Кохезионна политика – цели, фондове, специални инструменти за подкрепа.			
ТЕМА 5. ЕВРОПЕЙСКИЯТ СЪЮЗ В ГЛОБАЛНАТА ИКОНОМИКА		3	3	
5.1.	Текущи тенденции в глобалната икономика: глобализация и възникването на три гравитационни центъра.			
5.2.	Роля на ЕС на глобалната сцена: икономика, търговия, инвестиции.			
5.3.	Намаляваща конкурентоспособност на ЕС: причини и последици			
ТЕМА 6. ДЕМОГРАФСКИ ИЗМЕНЕНИЯ В ЕС		2	2	
6.1.	Основни демографски уравнения			
6.2.	Естествен прираст на населението на ЕС			
6.3.	Стареене на населението на ЕС			
6.4.	Коефициенти на възрастова зависимост			
ТЕМА 7. МИГРАЦИОННИ ТЕНДЕНЦИИ И МИГРАЦИОННО ПОЛИТИКА В ЕС		2	2	
7.1.	Типове миграция в ЕС			
7.2.	Миграционни тенденции в ЕС			
7.3.	Детерминанти на миграцията в ЕС			
7.4.	Миграционна политика на ЕС			
ТЕМА 8. ИКОНОМИЧЕСКИ ЕФЕКТИ ОТ ДЕМОГРАФСКИТЕ ПРОМЕНИ В ЕС		4	5	
8.1.	Икономически ефекти от застаряването на населението на ЕС			
8.2.	Динамика на пазара на труда: регионални и национални различия			
8.3.	Безработица в ЕС			
8.4.	Количество и качество на човешкия капитал в ЕС			
ТЕМА 9. АНАЛИЗ НА ЕВРОПЕЙСКАТА КУЛТУРА		3	2	
9.1.	Теория на Хофстеде за културните измерения			
9.2.	Модел на Тромпенаарс за националните културни различия			
9.3.	Особености на европейската култура			
9.4.	Културни промени и културни различия			
9.5.	Международният бизнес и европейската култура			

ТЕМА 10. ПОЛИТИЧЕСКИЯТ ПРОЦЕС В ЕС		2	1	
10.1.	Определяне на ключовите политически участници в ЕС			
10.2.	Обществено мнение и политическа ангажираност			
10.3.	Групи по интереси и политическо представителство			
10.4.	Политическите партии и Европейският парламент			
10.5.	Избори и гласуване			
10.6.	Определяне на дневния ред и вземане на решения			
ТЕМА 11. ПОЛИТИЧЕСКИЯТ ПЕЙЗАЖ В ЕС		2	3	
11.1.	Политическият спектър в ЕС: многомерен модел			
11.2.	Ключови политически лидери в ЕС			
11.3.	Политика и икономическо развитие в ЕС			
11.4.	Актуални политически въпроси			
Общо:		30	30	

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ:

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриален (текущ) контрол		
1.1.	Контролен тест	1	40
1.3.	Курсов проект	1	80
Общо за семестриален контрол:		2	120
2.	Сесиен (краен) контрол		
2.1.	Изпит (анализ на данни, отговор на дискуссионни въпроси)	1	90
Общо за сесиен контрол:		1	90
Общо за всички форми на контрол:		3	210

IV. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Baldwin, R. and Wyplosz, Ch. (2019). The Economics of European Integration (6th Edition), McGraw-Hill Education
2. Jovanovic, M. N. (2009). Evolutionary Economic Geography - Location of production and the European Union. Routledge.
3. Rommerskirchen, Ch. (2019). EU Fiscal Policy Coordination in Hard Times: Free Riders on the Storm, Exford University Press
4. Tomann, H. (2017). Monetary Integration in Europe: The European Monetary Union after the Financial Crisis (Studies in Economic Transition) (2nd Edition), Palgrave Macmillan
5. De Haas, H., S. Vezzoli, A. Szepanikova, and T. Van Crielinge (2018). European Migrations: Dynamics, Drivers, and the Role of Policies. Publications Office of the European Union, Luxembourg.
6. Cini, M. and N. Borragán (2019). European Union Politics, 6th ed., Oxford University Press.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Denis, C., K. Mc Morrow and W. Röger (2006). Globalization: Trends, Issues and Macro Implications for the EU. Directorate-General for Economic and Financial Affairs, EC, Brussels, Belgium.
2. Lutz, W. et al. (2019). European Demographic Scenarios for the EU - Migration, Population and Education. Publications Office of the European Union, Luxembourg.
3. d'Artis K. and P. Lecca, (2018). Long-Term Social, Economic and Fiscal Effects of Immigration into the EU: The Role of the Integration Policy. The World Economy, Wiley Blackwell, vol. 41(10), pp. 2599-2630.
4. Hofstede, G. G. J. Hofstede, and M. Minkov (2010). Cultures and Organizations: Software of the Mind, 3rd ed., New York: McGraw-Hill.
5. Perlitz, M. and Fr. Seger (2004). European Cultures and Management Styles. International Journal of Asian Management 3(1), pp. 1-26.
6. Lelieveldt, H. (2015). The Politics of the European Union. 2nd ed., Cambridge University Press.